

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 13.3.2025
COM(2025) 105 final

2025/0055 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

**privind aderarea statului Vanuatu la Acordul interimar de parteneriat între
Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte**

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Temeiurile și obiectivele propunerii

Propunerea de decizie a Consiliului anexată constituie instrumentul juridic care permite aprobarea aderării statului Vanuatu și aplicarea provizorie, în numele Uniunii Europene (UE) a Acordului interimar de parteneriat între Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte (denumit în continuare „acordul”), în temeiul articolului 218 alineatele (5) și (6) din TFUE.

La 12 iunie 2002, Consiliul a autorizat Comisia să deschidă negocieri în vederea încheierii unor acorduri de parteneriat economic (APE) cu țările din Africa, Zona Caraibilor și Pacific (ACP).

La 30 iulie 2009, UE a semnat un APE interimar între Uniune (Comunitatea Europeană, la momentul respectiv), pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte. APE interimar a fost aplicat cu titlu provizoriu de Papua-Noua Guinee și de Republica Insulelor Fiji de la 20 decembrie 2009 și, respectiv, de la 28 iulie 2014.

Articolul 80 din APE interimar prevede posibilitatea ca alte insule din Pacific să adere la acord. Prin urmare, Statul Independent Samoa și Insulele Solomon au aderat la acord și îl aplică cu titlu provizoriu începând de la 31 decembrie 2018 și, respectiv, de la 17 mai 2020.

La 10 iulie 2024, Vanuatu a transmis Comisiei o cerere și o ofertă de acces pe piață pentru a adera la APE interimar. Comisia a evaluat oferta și a considerat că aceasta poate fi acceptată. Prin urmare, Comisia a încheiat negocieri în numele Uniunii.

• Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat

Prezenta propunere pune în aplicare Acordul de parteneriat dintre membrii Organizației Statelor din Africa, Zona Caraibilor și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de altă parte („Acordul de parteneriat ACP-UE” sau Acordul de la Cotonou), înlocuit de Acordul din Samoa UE-OSACP, semnat la 15 noiembrie 2023¹.

Aderarea statului Vanuatu la APE interimar dintre UE, Fiji, Papua-Noua Guinee, Samoa și Insulele Solomon², care este un acord comercial asimetric și compatibil cu normele OMC, consolidează cadrul juridic al relațiilor comerciale ale UE cu țările partenere din Pacific și facilitează comerțul reciproc. Vanuatu este inclus, astfel, în regimul normelor și instituțiilor comune stabilite de APE interimar.

În urma clasificării Vanuatu de către Banca Mondială ca țară cu venituri medii superioare, țara va fi eliminată de pe lista țărilor beneficiare ale regimului „Totul în afară de arme” (EBA) în cadrul sistemului generalizat de preferințe (SGP) și nu va mai beneficia de preferințele tarifare (acces fără taxe vamale și fără contingente pe piața UE) prevăzute de regimul special EBA pentru țările cel mai puțin dezvoltate începând cu 1 ianuarie 2025.

De la aderare și până la finalizarea procedurilor interne aferente de către statele din regiunea Pacificului care sunt părți la acord (Fiji, Papua-Noua Guinee, Samoa și Insulele Solomon), se

¹ JO L 287, 4.11.2010, p. 3 Acordul modificat prin acordul semnat la Luxemburg la 25 iunie 2005 (JO L 209, 11.8.2005, p. 27) și prin acordul semnat la Ouagadougou la 22 iunie 2010 (JO L 287, 4.11.2010, p. 3), înlocuit de Acordul din Samoa, semnat la 15 noiembrie 2023 (JO L, 2023/2862, 28.12.2023).

² Decizia Consiliului din 13 iulie 2009 privind semnarea și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului interimar de parteneriat între Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte (JO L 272, 16.10.2009, p. 1).

prevede că UE și Vanuatu aplică cu titlu provizoriu acordul sub rezerva notificării reciproce, în scris, a îndeplinirii procedurilor necesare în acest scop, în conformitate cu articolul 76 alineatul (3) din acord.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Acordul de parteneriat economic conține dispoziții privind dezvoltarea durabilă (articolul 3), prin care părțile reafirmă că obiectivul dezvoltării durabile face parte integrantă din dispozițiile respectivului acord, în conformitate cu obiectivele și principiile generale prevăzute în Acordul din Samoa și, în special, cu angajamentul general de a reduce și, în cele din urmă, de a eradica sărăcia într-un mod care să fie coerent cu obiectivele în materie de dezvoltare durabilă.

APE interimar este un acord comercial orientat spre dezvoltare, care oferă statului Vanuatu un acces asimetric pe piață și îi permite să protejeze de liberalizare sectoarele sensibile, oferind, în același timp, un număr mare de garanții și o clauză privind protecția industriilor incipiente. Acesta conține, de asemenea, dispoziții privind regulile de origine care facilitează exporturile statului Vanuatu în UE. Aceste dispoziții contribuie la obiectivul coerenței politicilor în favoarea dezvoltării³ și sunt conforme cu articolul 208 din TFUE.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temeiul juridic**

Temeiul juridic al prezentei decizii a Consiliului este Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (4) primul paragraf, coroborat cu articolul 218 alineatul (5) și cu articolul 218 alineatul (6) litera (a) punctul (v).

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

Conform articolului 3 alineatul (1) litera (e) din TFUE, politica comercială comună este definită ca fiind o competență exclusivă a Uniunii.

- **Proporționalitate**

Prezenta propunere este necesară pentru punerea în aplicare a angajamentelor internaționale ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în Acordul de parteneriat UE-OSAPC, în special pentru a încheia noi acorduri comerciale compatibile cu OMC, eliminând treptat barierele din calea comerțului dintre părți și consolidând cooperarea în toate domeniile relevante pentru comerț.

- **Alegerea instrumentului**

Nu există un alt instrument juridic care ar putea fi folosit în scopul realizării obiectivului exprimat în prezenta propunere.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX-POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările ex post/verificările adecvării legislației existente**

Nu se aplică.

³ Prin coerența politicilor în favoarea dezvoltării, UE și statele sale membre încearcă să țină seama de obiectivele de dezvoltare în politicile care pot avea un impact asupra țărilor în curs de dezvoltare. Coerența politicilor în favoarea dezvoltării (CPD) vizează reducerea la minimum a contradicțiilor și crearea de sinergii între diferitele politici ale UE. Scopul său este de a spori eficacitatea cooperării în scopul dezvoltării, în beneficiul țărilor noastre parteneri.

- **Evaluarea impactului**

Între 2003 și 2007, s-a desfășurat o evaluare a impactului asupra dezvoltării durabile în cazul acordurilor de parteneriat economic dintre UE și OACPS. Caietul de sarcini al acestui proiect a fost publicat de Comisia Europeană în 2002, în cadrul unei proceduri de ofertare concurențiale. Ca urmare a acestei proceduri de ofertare, în august 2002, un contract-cadru cu o durată de cinci ani a fost atribuit PwC France. Un proiect al raportului final al evaluării impactului asupra dezvoltării durabile a fost prezentat părților interesate din Europa cu ocazia dialogului UE cu reprezentanții societății civile, organizat de Comisia Europeană la 23 martie 2007 la Bruxelles, Belgia. Nu a fost efectuată nicio nouă evaluare a impactului asupra dezvoltării durabile, deoarece această inițiativă se referă la o aderare la un acord existent care este deja aplicat de celelalte state insulare din Pacific ale căror caracteristici structurale și situații economice și sociale sunt comparabile cu cele ale statului Vanuatu.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Aprobarea aderării statului Vanuatu la APE interimar nu face obiectul procedurilor REFIT; ea nu implică niciun cost pentru IMM-urile din Uniune și nu ridică nicio problemă din punctul de vedere al mediului digital.

- **Drepturile fundamentale**

Propunerea nu are consecințe asupra protecției drepturilor fundamentale în Uniune.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Vanuatu va beneficia de un acces complet pe piața UE, scutit de taxe vamale și fără contingente, pentru toate produsele, în schimbul deschiderii treptate a pieței sale pentru produsele din UE. Nu vor exista implicații bugetare, dat fiind faptul că aderarea la acord va continua să asigure, în linii mari, accesul în aceleași condiții preferențiale al statului Vanuatu pe piața UE (la fel ca în cazul regimului SGP standard anterior/Totul în afară de arme).

5. ALTE ELEMENTE

- **Avantaje ale aderării pentru operatorii economici**

APE interimar stabilește condițiile în care operatorii economici din UE pot beneficia pe deplin de oportunitățile oferite de economiile noastre respective. În cursul punerii sale în aplicare, APE interimar îi va scuti în mare măsură de la plata taxelor vamale pe exportatorii UE de produse industriale către Vanuatu. El îndeplinește criteriile stabilite la articolul XXIV din GATT 1994 (privind eliminarea taxelor vamale și a altor reglementări restrictive pentru comerț în ceea ce privește, în esență, toate schimburile comerciale care se desfășoară între părți). Oferta de acces pe piața statului Vanuatu respectă în linii mari pragul OMC, și anume 83 % din liberalizare (în linii tarifare), ceea ce corespunde unui volum de 91 % din volumul exporturilor UE pe o perioadă de 20 de ani. Vanuatu va beneficia de menținerea dreptului său de acces fără taxe vamale și fără contingente pe piața UE.

APE interimar stabilește, de asemenea, un set de reguli privind dezvoltarea durabilă; barierele tehnice în calea comerțului (BTC) și măsurile sanitare și fitosanitare (MSF), printre altele. De asemenea, părțile la APE interimar participă la Comitetul pentru comerț instituit în temeiul acordului. Posibilitatea ca UE să recurgă la mecanismul bilateral de soluționare a litigiilor prevăzut în cadrul acordului contribuie la obiectivul de a asigura un mediu transparent, nediscriminatoriu și previzibil pentru operatorii din UE în țările din zona Pacificului.

- **Planurile de punere în aplicare și mecanismele de monitorizare, evaluare și raportare**

Vanuatu va participa la lucrările Comitetului pentru comerț instituit în conformitate cu articolul 68 din APE interimar, care gestionează toate aspectele necesare pentru punerea în aplicare a acordului, inclusiv monitorizarea și reexaminarea punerii în aplicare, asigurarea coordonării și consultărilor privind aspectele BTC și SPS, identificarea și examinarea sectoarelor și produselor prioritare și domeniile prioritare de cooperare rezultate, precum și formularea de recomandări pentru modificarea acordului. Comitetul pentru comerț este alcătuit din reprezentanți ai părților.

- **Documente explicative (pentru directive)**

Nu se aplică.

- **Explicații detaliate cu privire la prevederile specifice ale propunerii**

Articolele 1 și 2 din propunere conțin dispoziții privind aprobarea, în numele Uniunii, a aderării statului Vanuatu la APE interimar și privind notificările necesare pentru a exprima consimțământul Uniunii Europene la aderarea la acord și la aplicarea cu titlu provizoriu a acordului în conformitate cu articolul 76 alineatul (3) din acesta.

Articolul 3 precizează că aprobarea aderării nu trebuie interpretată în sensul că ar conferi drepturi sau ar impune obligații care pot fi invocate direct în fața instanțelor judecătorești ale Uniunii Europene sau ale statelor membre.

Articolul 4 stabilește data intrării în vigoare a deciziei.

2025/0055 (NLE)

DECIZIE A CONSILIULUI

privind aderarea statului Vanuatu la Acordul interimar de parteneriat între Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (4) primul paragraf, coroborat cu articolul 218 alineatul (5) și articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a) punctul (v),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere aprobarea Parlamentului European¹,

întrucât:

- (1) La 12 iunie 2002, Consiliul a autorizat Comisia să înceapă negocierile în vederea încheierii unor acorduri de parteneriat economic cu Organizația Statelor din Africa, Zona Caraibilor și Pacific².
- (2) Acordul interimar de parteneriat între Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte³ (denumit în continuare „Acordul interimar de parteneriat”), care stabilește un cadru pentru un acord de parteneriat economic, a fost semnat la Londra la 30 iulie 2009. Acordul interimar de parteneriat a fost aplicat cu titlu provizoriu de Papua-Noua Guinee și de Republica Fiji de la 20 decembrie 2009 și, respectiv, de la 28 iulie 2014.
- (3) Articolul 80 din Acordul interimar de parteneriat conține dispoziții privind aderarea altor state insulare din Pacific. Prin urmare, Statul Independent Samoa și Insulele Solomon au aderat la Acordul interimar de parteneriat și îl aplică cu titlu provizoriu începând de la 31 decembrie 2018 și, respectiv, de la 17 mai 2020.
- (4) La 10 iulie 2024, Vanuatu a transmis Uniunii o cerere de aderare, împreună cu o ofertă de acces pe piață.
- (5) Comisia a evaluat oferta transmisă de Vanuatu și a considerat că aceasta poate fi acceptată. Prin urmare, Comisia a încheiat negocierile cu Vanuatu la 7 august 2024.
- (6) În conformitate cu articolul 76 alineatul (3) din Acordul interimar de parteneriat, Uniunea și Vanuatu urmează să aplice cu titlu provizoriu Acordul interimar de parteneriat după 10 zile de la data la care își notifică reciproc, în scris, îndeplinirea procedurilor necesare în acest scop.

¹ Parlamentul European și-a dat aprobarea la [data].

² Directivele Consiliului pentru negocierea acordurilor de parteneriat economic cu țările și regiunile ACP [9930/02 (DG E II) HH/sg].

³ Decizia 2009/729/CE a Consiliului din 13 iulie 2009 privind semnarea și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului interimar de parteneriat între Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte (JO L 272, 16.10.2009, p. 1).

- (7) Aderarea statului Vanuatu la Acordul interimar de parteneriat ar trebui să fie aprobată în numele Uniunii, sub rezerva depozitării de către Vanuatu a actului de aderare, în temeiul articolului 80 alineatul (2) din acord,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

1. Aderarea statului Vanuatu la Acordul interimar de parteneriat între Comunitatea Europeană, pe de o parte, și statele din Pacific, pe de altă parte, (denumit în continuare „Acordul interimar de parteneriat”) este aprobată în numele Uniunii, sub rezerva depozitării de către Vanuatu a actului de aderare, în temeiul articolului 80 alineatul (2) din acord.
2. Președintele Comisiei notifică, în numele Uniunii, celorlalte părți contractante la Acordul interimar de parteneriat și statului Vanuatu aprobarea, de către Uniune, a aderării statului Vanuatu la Acordul interimar de parteneriat.
3. Textul ofertei de acces la piață a statului Vanuatu este atașat la prezenta decizie.

Articolul 2

1. În scopul aplicării cu titlu provizoriu a Acordului interimar de parteneriat dintre Uniune și Vanuatu, președinta Comisiei efectuează, în numele Uniunii, notificarea menționată la articolul 76 alineatul (3) din Acordul interimar de parteneriat.
2. Uniunea și Vanuatu aplică cu titlu provizoriu Acordul interimar de parteneriat la 10 zile de la notificarea reciprocă în scris cu privire la încheierea procedurilor necesare în acest sens în conformitate cu alineatul (1).

Articolul 3

Aprobarea aderării statului Vanuatu la Acordul interimar de parteneriat nu se interpretează în sensul conferirii de drepturi sau al impunerii de obligații care pot fi invocate direct în fața instanțelor judecătorești ale Uniunii sau ale statelor membre.

Articolul 4

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*